СВОБОДА — SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ДНЕВНИК — UKRAINIAN DAILY

УРЯДОВИЙ ОРГАН ЗАПОМОГОВОЇ ОРГАНІЗАЦІЇ УКРАЇНСЬКИЙ НАРОДНИЙ СОЮЗ В ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВАХ АМЕРИКИ.

OFFICIAL ORGAN OF THE UKRAINIAN NATIONAL ASSOCIATION, Inc.

ТРИ ЦЕНТИ. РІК XXXIX. Ч. 157. Джерзи Сіті, Н. Дж., четвер, 9. липня 1931. VOL. XXXIX. No. 157. Jersey City, N. J., Thursday, July 9, 1931. THREE CENTS.

УРЯД ПРО ПРИВАТНЕ НАРУШЕННЯ ПРОГИБІЦІЇ

НАЧАЛЬНИК ПРОГИБІЦІЙНОГО УРЯДУ ЛИШАЄ КАРУ „ПРИВАТНІЙ СОВІСТИ".

ВАШИНҐТОН. — У своїй промові на радіо полковник Еймос Вудкак, начальник прогибіційного уряду, заявив рішучо, що федеральний уряд не може переслідувати тих, які приватно нарушують прогибіцію, себто роблять або пють самі алькогольні напитки, але ними не торгують.

Запевняючи своїх слухачів, що уряд думає всею силою виступати проти бутлеґерів, Вудкак рівночасно заявив, що заведення тверезости в краю може бути випливом тільки виховання.

Говорячи про „приватне нарушення прогибіції", начальник прогибіційного уряду сказав, що уряд не може переслідувати такого „приватного" ломання закона, бо американська конституція хоронить певні права особистої свободи людини.

СУДДЯ ВВАЖАЄ ПРОГИБІЦІЮ НЕВДАЧЕЮ.

ЛОС ЕНДЖЕЛЕС (Калефорнія). — Пол МекКормик, федеральний окружний суддя та член правної комісії Викершема, заявив у розмові з ґазетярами, що прогибіція є великою невдачею. Він заявився за її відкликання, якщо ще один рік проби покаже, що її не можна виконати.

Як спосіб вирішення питання прогибіції він радить народнє голусування („референдум").

Він додав, що в 1930 році федеральний уряд зреформував свою прогибіційну службу, але ця реформа не виказує ніяких позитивних наслідків.

НОВИЙ ВЕЛИКИЙ ЛЕТ.

СІЕТЛ (Вашинґтон). — Летуни Реґ Робинс та Г. С. Джовнс збираються летіти через Тихий океан з Америки до Японії.

Вони плянують вилет на пів четвертої години рано в середу. Летіти мають тримоторовим літаком і набирати мають топлива по дорозі три рази. Дорога виносить 5,100 миль. Вони стараються здобути для себе нагороду 25,000 долярів, яку дають японські ґазети за перелет з Америки до Японії без задержки.

ДАРОВ ПРОТИ ЦЕНЗУРИ.

ШИКАҐО. — Кларенс Даров, відомий американський карний адвокат, котрий брав участь у фільмованню фільми про еволюцію форм життя, яку тепер ставлять у нюйорськім театрі „Камео", довідавшися, що краєва рада цензорів витяла деякі частини образка, виступив з гострою критикою проти цензури.

Даров називає поступок цензорів „крайно абсурдним". Він каже, що в фільмі не було нічого понад те, що звичайно пишеться в книжках і ґазетах. Ціллю образка було тільки показати, як одно життя розвивається з другого. Він не може зрозуміти, як цензори могли допуститися такого безглуздя та побачити в цьому небезпеку для моральности.

ПОДВІЙНЕ ВБИВСТВО НА ТЛІ ПРОГИБІЦІЇ.

НЕШВИЛ (Тенесі). — Велика лава присяжних суддів рішила поставити на суд за вбийство паню Ґедлі Мовзлі. Мають її судити за вбийство Ричарда Еклена, молодого Нешвильця зі старої родини, котрий працював в одній ґазеті як репортер, а потім покинув репортерство для бутлеґерства. Торгуючи горівкою, він убив другого бутлеґера, мужа обжалованої тепер пані Мовзлі, за те, що цей відбирав йому покупців.

Прокураторія каже, що хоч убийство Еклена виглядає немов би це була пімста жінки за вбиття мужа, то на ділі це не була пімста скривдженої жінки, а пімста відкиненої та ревнивої самиці. Прокураторія збирається саме доказувати на розправі проти вбийниці, що вона не любила свого мужа, котрого вбив Еклен, але любила Еклена, а Еклен її не любив і тягався з іншими жінками. Пані Мовзлі й убила його з задрости.

Розправа грозить важними ревеляціями для життя в так званих вищих сферах полудневих стейтів під впливом прогибіції.

РОЗВІД НА СТАРІ РОКИ.

КАНЗАС СИТІ. — Джан Редфорд, 84-літній старик, дістав у місцевому суді розвід від своєї 66-літньої жінки на тій основі, що вона відмовляється приготовляти мужеви снідання та не хоче зносити його товаришів, відвідуючих його в день.

ПОВНЕ ЗАТЬМІННЯ СОНЦЯ В 1932. РОЦІ

ВАШИНҐТОН. — Слідуюче повне затьміння сонця, яке буде видно дня 31 серпня 1932 року в Новій Англії та Квібеку, вже зацікавило людей, що мають у тій околиці літнища. Підприємці вже згори закликують туристів приготовляти гроші для подорожі в околиці, де затьміння має бути великою вакаційною подією.

ДЕПАРТАМЕНТ ПРАЦІ ДУМАЄ ПОВЕСТИ ДЕПОРТАЦІЇ.

У розмові з панею Джін Карпентер, предсідницею орґанізації „Про-Америка", секретар праці, Док, заявив, що департамент праці думає повести живіщу акцію коло депортовання тих, що тут перебувають нелеґально. Цими депортаціями секретар праці думає осягнути хочби те, щоби дати осторогу іншим, які думали би діставатися сюди в цей спосіб.

ПІД ЗАКИДОМ КОЛЬПОРТАЖІ „СУРМИ".

Перед золочівським судом присяглих відбулася 9. червня розправа проти Антона Демковича-Добрянського, ученика 8-мої ґімназійної кляси зі Львова, обвинуваченого в кольпортажі „Сурми", летючок УВО та приналежности до УВО. На основі вердиту присяглих суддів трибунал засудив Добрянського на 18 місяців тюрми.

Той сам суд засудив Іл. Мельничука з Озірної на 18 місяців тюрми. Іл. Мельничукови закидували кольпортажу „Сурми".

ВІДНАЙШОВСЯ ПО 22 РОКАХ.

Двацятьдва роки тому Аксел Герменсон утік від жінки в Сендридж, Манітоба, і ввесь час ніхто не знав, чи він живе. Причиною втечі був страх, щоб його не віддали до заведення для божевільних. По десятьох літах неприсутности мужа жінка дістала розвід і вийшла замуж за другого, котрий уже помер. Тепер несподівано повернув Герменсон по довгій блуканині і звінчався поновно з жінкою.

САРАНЧА В БЕСАРАБІЇ.

В південній Бесарабії звявилася саранча у величезних масах і нищить хліборобські посіви. Велика небезпека і для Добруджі.

ҐОРКОМУ РОБЛЯТЬ ЗБИТКИ.

Як відомо, Максим Ґоркий в останніх роках, де треба і де не треба, боронить большевиків й оправдує навіть масові вбивства, висилки на Соловецькі острови, славословить ДПУ як оборонця революції. Російська еміґрантська преса добула з якогось архіву листи Ґоркого з 1922 року до Анатоля Франса і Рикова та передруковує їх. Листи ці мають такий зміст: „Дорогий Анатоле Франс! Суд большевиків над соціял-революціонерами приняв цинічний характер приготовки на смерть людей, які щиро і чесно служили справі визволення русского народу. Прошу Вас, зверніться до радянської влади, щоб тих ес-ерів не розстріляли! Ваше слово може вратувати цінне життя соціялістів. Здоровлю — Ґоркий". — Другий лист до Рикова: „Олексій Іванович! Якщо процес соціял-революціонерів закінчиться вбивством, це буде подле убивство. Прошу Вас, скажіть Троцькому, що до нічого не доведе таке безумне, масове винищування інтеліґенції в нашій неграмотній, некультурній країні. Я певний, що як ес-ерів розстріляють, то цей злочин викличе обурення соціялістичної Европи і моральну бльокаду Росії. — Ґоркий". Так писав колись Ґоркий. А тепер? Часи зміняються!

БУВ МЕРТВИЙ 9 ГОДИН.

28-літній електричний технік Вилєм Доґен з Филаделфії похитнувся з місцевого моста та впав у воду озера Лорел. На щастя недалеко був учитель пливання й цей витягнув його з води. З огляду на те, що Доґен не давав знаку життя, його відставлено до шпиталю, де лікарі працювали над ним годинами з пулмоторами, щоби заставити його легені назад до праці. Нарешті по 9 годинах праці лікарі стратили надію привернути його до життя. Коли вони це говорили, мати, яка прийшла до шпиталю на завізвання знакомих, дивилася на вмерлого сина і їй здавалося, що його повіка легко задріжала. На її просьбу лікарі працювали далі. По кількох мінутах легені Доґена стали працювати знов і він отворив очи й промовив.

ЩЕ ОДНА ЖЕРТВА ПОЛЬСЬКОЇ „ПАЦИФІКАЦІЇ".

Олекса Сподарик, 20-літній селянський син, помер як жертва минулорічної пацифікації в селі Реклинець, пов. Жовква, дня 21. травня ц. р. Підчас пацифікації дня 13. жовтня 1930 р. його в місцевій школі разом з іншими товаришами недолі (дальше з уваги на цензуру пропускаємо). Від того дня аж до дня смерти пролежав у ліжку, не маючи вже сили піднятися. В. Й. П. („Діло").

ХОЧУТЬ, ЩОБИ ВСІ СТАЛИ БЕЗБАТЧЕНКАМИ.

Большевицька дурійка досягнула вже крайних меж в ССР. Недавно там один з большевицьких ватажків, Л. Садкович (напевно якийсь жидок!), виступив з проєктом, після якого кожну дитину малиб відібрати від батьків відразу по її уродженню і більше вже не повертати родичам. Большевицька влада малаб провадити контролю над вихованням усіх дітей. Діти не малиб жадного звязку зі своїми родичами. Що більше: „вони зовсім не повинні знати своїх родичів", бо тільки тоді „виросте правдиве комуністичне покоління".

ЯК ДОВГО МОЖЕМО ЖИТИ.

Д-р Христоферсон у часописі англійських лікарів „Ланcет" цілком поважно ставить це питання й так само поважно відповідає, що природа не поставила певних меж довготі людського віку. Отже засадничо не виключено, що колиб поставити людину в ідеальні умовини, вона моглаб прожити й повну тисячу років. Наскільки ідеальні умовини життя впливають на продовження віку тварини, названий доктор наводить приклад з хробачком „Більґерція", котрий у звичайних умовинах ніколи не живе довше як місяць. А тимчасом, коли такого хробачка посадити в найліпші для його життя умовини, то він витримав аж 28 років!... Взагалі в природі все можливе, лише треба знати, як підходити до природи.

ЗАМКНЕННЯ ЦЕРКВИ.

З наказу військової влади зачинена й має бути зліквідована православна церква в Рівному на так званій Сухарівці. Внутрішнє урядження й рухоме майно передається місцевим парохіянам, які все це придбали за свої гроші.

ДОБРИЙ ПАТРІОТ УТІК ЗА ГРАНИЦЮ.

З Клюжу (Румунія) доносять, що бувший державний підсекретар, Аврель Добреску, якого мали на днях арештувати, втік за границю. Він продавав своїм другам державні ліси за смішні ціни й тому хотіли його потягнути до відповідальности. Але бувший державний підсекретар воліє їсти мадярський хліб ніж румунський, і осівся в Будапешті. Власти домагаються його видачі.

ПІД ЗАКИДОМ ШПІОНАЖІ.

В Тернополі дня 9. червня перед окружним судом відбулася розправа проти Кар. Шиманського (псевдонім Сокіл) за шпіонажу. Шиманського засудили на 3 роки тюрми з зарахуванням слідчої вязниці, а після відсидження кари на видалення з Польщі.

КОМУНІСТИ У НАЙВИЩІМ СУДІ У ВАРШАВІ.

Варшавська поліція впала на слід тайної комуністичної орґанізації і дістала відомости, що бібліотекарка найвищого суду, Шротівна, та її брат, урядовець тогож суду, С. Шрот, належать до комуністичної ячейки. Ревізія потвердила правдивість відомостей. Шротівну і брата арештували, а бібліотеку найвищого суду замкнено.

САМОВБИВСТВО ПІДХОРУНЖОГО В КОЛОМИЇ.

В Коломиї застрілився 23-літній підхорунжий Тадей Скорецький, син коломийського судового урядовця. Він залишив лист, у якім писав, що кінчить життя через сикатуру свого команданта в кадетській школі в Острові Мазовецькім. В цім листі цей підхорунжий уложив собі сам зміст клепсидри (посмертного афіша).

КОМАНДАНТ ПОЛІЦІЇ В ҐАЯХ ВИЙШОВ З ЛІЧНИЦІ.

Як відомо, 12. лютого ц. р. невідомі особи виконали замах на команданта станиці поліції в Ґаях під Львовом, В. Довчика і ранили його двома кулями в груди. Одна куля залишилася в легенях і її не вдалось виймити. Та всеж, як подає польська преса, пацієнт настільки здоровий, що на днях вийшов з лічниці, але до чинної служби не поверне. У розмові з журналістами він твердив, що його пострілили члени УВО за його ролю в пацифікації і за арештування журналіста Дея. „Ґазета Поранна" містить портрет Довчика.

РОЗСТРІЛИ У СРСР.

Преса повідомляє з Москви, що ДПУ розстріляло в Харкові 6 вищих старшин червоної армії на Україні за те, що вони зорґанізували серед війська українських комуністів для боротьби проти теперішньої влади за незалежну українську радянську републику. Рівночасно повідомляють з Риги, що в Ленінґраді розстріляли богато бувших старшин царської армії за те, що вони підчас першої революції 1905 р. пацифікували збунтовані села і розстрілювали селян.

ЩЕ ОДИН ВИТВІР.

Посли й сенатори ББ на зібранні в Луцьку 21. травня постановили заложити польсько-український клюб. Очевидно, „Рідної Хати" замало.

СТАЛІН ВЕДЕ РОСІЮ БУРЖУАЗНО-КАПІТАЛІСТИЧНИМ ШЛЯХОМ

ОСТАННЯ ЗАЯВА СТАЛІНА ПРО ПОВОРОТ ДО КАПІТАЛІСТИЧНОЇ СИСТЕМИ ВИКЛИКАЛА ОЖИВЛЕННЯ В РОСІЇ.

МОСКВА (СССР). — Неґайно по заяві Сталіна про заведення в фабриках і заводах та в ріжних радянських інституціях платні за працю відповідно індивідуальним здібностям робітника й пожиточности його праці та висоті кваліфікації, почалося впровадження в життя нової сталінської економічної політики. Це викликало деяке оживлення на фабриках і заводах, бо зявилося заінтересовання працею серед робітництва.

Також сподіваються, що тепер нарешті стара інтеліґенція також буде поставлена до праці на відповідні становища. Дотепер стару інтеліґенцію переслідувалося й вона була позбавлена майже всіх прав. Тепер большевики сподіваються, що їм пощастить притягнути до праці стару кваліфіковану інтеліґенцію, як наприклад інжинірів, аґрономів, учителів, лікарів і т. д. Правда, що після довгого комуністичного переслідування цієї інтеліґенції в Росії лишилося її мало, але всеж большевики покладають на неї великі надії.

Деякі фабрики й заводи вже перейшли до встановлення пятьденного тижня праці, з загальним відпочинком усіх робітників у шестий день. Це також має принести певне полекшення в життю робітництва.

КОНФЕРЕНЦІЯ В СПРАВІ МІЖНАРОДНІХ БОРҐІВ.

ЛОНДОН (Анґлія). — Премієр-міністер Мек Донелд заявив у парляменті, що він скликає в Лондоні міжнародню конференцію для вироблення загального пляну переведення в життя мораторії, яку оголосив Гувер. Крім того ця конференція має занятися також справою міжнародніх борґів.

Сподіваються, що вже на слідуючому тижні така конференція буде скликана. Оптимісти вважають, що мораторія це лише перший крок на шляху дальшого вреґульовання всіх міжнародніх борґів і репарацій.

ПРОМИСЛОВЦІ ПОСОБЛЯЮТЬ ДЕРЖАВІ.

БЕРЛІН (Німеччина). — 1,000 представників ріжних підприємств заявили, що вони зорґанізували синдикат, який внесе до німецького державного банку 119,000,000 марок золотом. Ці гроші мають бути забезпечені для позички в сумі 500,000,000 марок, яку хоче зробити держава за кордоном для направи свого фінансового стану.

Цим бизнесмени хочуть підтримати плян президента Гувера по оздоровленню світового економічного та фінансового життя.

СВАРЯТЬСЯ ЧЕРЕЗ СИНА.

БУКАРЕШТ (Румунія). — Після того, як секретар бувшої дружини короля Кароля, Олени, заявив, що наслідник румунського престола, Михайло, проведе літо разом зі своєю матірю, король Кароль оголосив заяву, що син його Михайло літом буде жити з ним. З цього видно, що Кароль є проти того, щоб син Михайло жив зі своєю матірю.

Заява короля викликала багато толків у Румунії на некористь короля. Симпатії більшости населення схиляються до Олени й до її права мешкати зі своїм сином.

ПАПСЬКА ЕНЦИКЛІКА ЗІПСУВАЛА.

РИМ (Італія) — Брат диктатора А. Мусолінія заявив у ґазеті „Попольо д'Італія", що папська остання енцикліка зіпсувала можливість порозуміння між Італією та Ватиканом. Він твердить, що переговори в справі порозуміння між італійським урядом та Ватиканом уже були на добрій дорозі, коли папа оголосив свою енцикліку з нападами на Італію.

КОМУНІСТИ ТІКАЮТЬ.

НАНКІНҐ (Китай). — Уряд одержав повідомлення зі штабу китайських військ, котрі під командою ґенералісімуса Кай Шека наступають у провінції Кіянґсі проти комуністичної армії. Зі штабу повідомляють, що там навіть здивовані поспішним відходом комуністів перед реґулярною армією правительства. Комуністичні війська звільняють заняті ними місця без бою.

Коли так справа піде далі, то за два місяці вся провінція буде звільнена від комуністичних банд. Уряд орґанізує допомогу населенню в звільнених від большевиків районах. Там населення тепер знаходиться в тяжкому економічному стані, голодуючи майже поголовно.

ПРОТИКИТАЙСЬКІ ЗАВОРУШЕННЯ.

ТОКІО (Японія). — Протикитайські заворушення в Кореї трохи втихли. В усіх корейських містах поліція й війська охороняють китайські райони від нападу на них Корейців. З міста Сеула та Чемульпо вивтікали майже всі Китайці після їх погрому, що відбувся там кілька днів тому.

Влада нараховує, що підчас заворушень було вбито 82 Китайців і 107 тяжко покалічених. Китайське правительство заявило рішучий протест проти погромів.

"SVOBODA" (LIBERTY)
FOUNDED 1893
Ukrainian newspaper published daily except Sundays and holidays at 81-83 Grand Street, Jersey City, N. J.
Owned by the Ukrainian National Association, Inc.
Edited by Editorial Committee.
Entered as Second Class Mail Matter at the Post Office of Jersey City, N. J. on March 30, 1911, under the Act of March 3, 1879.
Accepted for mailing at special rate of postage provided for in Section 1103 of the Act of October 3, 1917, authorized July 31, 1918.

SUBSCRIPTION RATES:		ПЕРЕДПЛАТА:	
Three cents a copy.		Поодиноке число три центи.	
One year	$ 7.00	На рік	$ 7.00
Six months	$ 3.75	На пів року	$ 3.75
Three months	$ 2.00	На три місяці	$ 2.00
Foreign and Jersey City Rates:		В Джерзи Сити і Заграницю:	
One year	$10.00	На рік	$10.00
Six months	$ 5.00	На пів року	$ 5.00
Three months	$ 2.75	На три місяці	$2.75

За оголошення редакція не відповідає.
Адреса: "SVOBODA", P. O. BOX 346, JERSEY CITY, N. J.

БОРОТЬБА ЗА МОЛОДЬ.

Хоч дорога, якою прийшло до нового загострення між фашистівським урядом і папою, дещо несподівана, все таки само загострення відносин можна було передбачити. Чим краще розвій подій зарисовує ріжниці між Римом і Ватиканом, тим ясніще видно основну непримиримість становищ.

Відносини між Римом і Ватиканом були унормовані договором, так званим лятеранським конкордатом, який означував права католицької церкви в Італії, а рівночасно зобовязував Ватикан піддержувати фашистів. Та це замирення було тільки завішенням зброї, бо скоро виринули непорозуміння. Фашистівський уряд закидав католицьким організаціям мішання в політику, Ватикан перечив цьому та закидав поломання конкордату.

По гострих виступах зі сторони уряду, по гострих відповідях зі сторони Ватикану, стали вести переговори з наміром нового замирення. Нагло серед цих переговорів папа видає проти італійського уряду енцикліку, в котрій закидує урядови, що фашисти вживають закиду політичної діяльности католицьких клюбів для відобрання католицькій церкві всякого впливу на виховання молоди.

Фашистівська преса, яка досі писала дуже здержливо, від оголошення енцикліки закинула свій здержливий тон та почала робити Ватиканови ріжні викиди. Наперед закидують папі, що він поступив некоректно, видаючи енцикліку проти уряду, коли папа рівночасно вів з тим урядом переговори. Далі закидують папі, що він пробує грати невинну жертву переслідування, тоді, як папство всіми способами інтригує за привернення папству політичної сили.

Католицькі газети закидують фашистам, що папство конкордатом вратувало фашизм у тяжку кризу та що невдячний фашизм хоче відсунути церкву від виховання і звести її до самих зовнішних релігійних практик. На це фашисти відповідають, що це фашизм конкордатом поміг папству більше, ніж папство фашизмови, що Ватикан дістав конкордатом ширші права в Італії, ніж йому належалися, що ввесь італійський нарід піддержує фашизм та що італійська молодіж не хоче церковного впливу на її виховання, а горнеться до фашистівських шкіл і організацій.

Якщо нема ще яких скритих основ розриву, то певно ця справа молоди була головним товчком неожиданого виступу Ватикану проти італійського уряду. Ватикан боїться, що як церква не добуде впливу на фашистівські школи, то вплив католицької церкви на італійський нарід за короткий час пропаде безповоротно.

М. Данильченко.

ЕКОНОМІЧНА ДЕПРЕСІЯ НА ПЕРЕЛОМІ.

Початок сучасної кризи був економічний, але за останні 7—8 місяців чисто економічний характер кризи перестав бути домінуючим, бо причини політичного характеру набирали все більшого значіння.

В міру того як політика ставала домінуючим фактором економічної кризи, а заходи урядів зарадити цій кризі давали негативні наслідки, довіря до урядів та їх заходів все більше падало.

Наслідком цього, в залежности від темпераменту, населення міняло свої уряди конституційним чи революційним шляхом.

На протязі останнього року революції та контрреволюції в країнах Полудневої Америки стали майже щоденним явищем.

Політичні провідники своєю демагогією та небажанням поставити інтереси всього населення держави понад чистоту своїх партійних риз, тільки підливали олію в огонь загальної зневіри.

Спроби порозуміння та співпраці між окремими державами не давали добрих наслідків.

Багато сказано гарних слів про злучені держави Европи, та на тому й скінчилося.

Найбільша мрака перед світом.

Безнадійність та пригноблення опанували світом.

Ще перед двома тижнями здавалося, що цивілізація фактично йде до руїни. Економічна кріза та політичний неспокій в цілому світі все зростались, а разом з цим зростав і песимізм щодо майбутности сучасного політичного та економічного устрою.

Міродайні чинники світової політики добре розуміли, що одною з головних причин сучасної кризи та неспокою є Версальський мировий договір. Однак одні були безсильні його змінити, а другі не хотіли тої зміни. Наслідком цього договору Німеччина стала на передодні фінансового банкротства та революції. Комуністи чи фашисти — натуральні спадкоємці німецької демократії — ставили Европу перед примарою нової війни, бо доведене до розпуки німецьке населення було готове до дуже нерозважних виступів. Хоч гірше, аби інше, як каже народна приказка.

Москва раділа, бо всі лили воду на її комуністичний млин, а системою домпінгу продуктів невільничої праці вона вносила ще більший заколот в соціяльно-економічне життя світу.

Тільки якась надзвичайна подія могла вратувати світ від неминучої катастрофи.

Пропозиція президента Гувера.

Світовий арбітр — Америка до останнього часу не хотіла втручатися в європейські справи.

Однак рішуча історична хвиля змусила її сказати своє авторітетне слово.

Дня 20 червня президент Гувер заявив, що Америка хоче допомогти Німеччині вийти з катастрофального становища. Для досягнення цього, вона згодна зробити однорічну перерву в сплаті воєнних довгів при умові, що бувші аліянти зроблять теж відносно Німеччини.

Несподівана заява президента зробила величезне враження. В цілому світі його престіж зріс незвичайно. Поступок президента хвалять навіть його політичні противники — демократи.

Незадоволені кроком президента мабуть тільки Француз та... комуністи.

В цілому світі барометри економічного життя — біржі, реагували на заяву президента надзвичайним зростом цін на всі вартісні папери.

Надії на кращу будуччину підняли ціни й на деякі сировці. Знавці рахують, що за один день в Ню Йорку цінні папери зросли в своїй вартости понад 2 біліони долярів. Думають, що по заяві Гувера світ матеріяльно зискав більше ніж вартують усі довги.

Вже всі заінтересовані держави — за винятком Франції — дали свою згоду на пропозицію Америки.

Є надія, що під впливом світової опінії Франція буде змушена також приєднатися до пропозиції президента Гувера.

Є ентузіясти, які думають, що крок президента Гувера є найбільшою подією після мирового договору у Версалі. Майбутність покаже, чи воно так є, а тимчасом пропозиція президента відродила надії на припинення економічної кризи та на більшу політичну певність в Европі.

Ця пропозиція наразі важна тим, що вона песимістичний настрій змінила на оптимістичний, а зміна психольогії може дати товчок до збільшення бизнесових оборотів.

У всякім разі економічні наслідки привернення довіря будуть великі, навіть колиб переломова доба затяглася і дійсне поліпшення бизнесу було повільне.

Можна сподіватися, що упертість Франції не перешкодить всім іншим заінтересованим державам прийти до повної згоди і тим допомогти світови вийти з сучасної кризи.

Ключ до розвязання кризи лежить у Німеччині.

Без сумніву одна з головних причин сучасної кризи полягає в економічному та політичному становищі Німеччини. Заподією Версальського договору вона стала другими Балканами та пороховим льохом Европи.

В середині червня б. р. цей льох був готовий експльодувати. На щастя Німців, та мабуть і цілого культурного світа, заява президента Гувера прийшла не запізно і спинила вибух.

Проведення пляну Гувера в життя забере часу, бо ніхто не думає, що все скінчиться на річній перерві сплати довгів. Скликання конференції для радикальної зміни системи сплати воєнних довгів є неминучим наслідком мораторії Гувера. Це є початок ліквідації Версальського договору.

Подробиці технічного переведення в життя пляну Гувера не мають великого значіння. Для заспокоєння світа був важнійшим самий намір Америки змінити дотеперішнє положення, та її бажання помогти Німеччині, а з нею й цілому світові вийти з кризи.

Початок лікування.

Зміна Америкою її політики щодо репараційних та взагалі європейських справ є початком загального оздоровлення хворого економічного організму світу. Коли перша спроба буде успішною, то можна надіятися, що скоро прийде черга й до ліквідування, інших, теж поважних хворіб, таких як: совітський домпінг; упадок цін на срібло та звязане з цим життя покупної сили 800-міліонового населення Китаю та Індії; упадок цін на збіжжя, бавовну, цукор, каву, нафту, кі тарифи і т. д.

Успішне переведення лікування репараційних сплат значно улекшить боротьбу з іншими хворобами.

Добра воля та співпраця заінтересованих урядів та головних центральних банків можуть значно облекшити лікування вище зазначених хворіб.

Чи є надії на кращі часи?

Відповідь на вище поставлене питання залежатиме в великій мірі від того, що буде зроблено на протязі біжучого року для остаточного замирення Европи.

Я особисто схиляюся до оптимістичного погляду, бо думаю, що заінтересовані держави — може за винятком Франції — використають усі можливости для такого замирення.

Я, звичайно, не думаю, що всі трудності та небезпеки в Европі будуть усунені декларацією президента Гувера. Поки що ця декларація має тільки психольогічне значіння, однак з моменту фактичного припинення сплат, а особливо після зміни умов дальших сплат — коли до цього прийде, — це вже буде мати не тільки психольогічне, а й практичне значіння.

У всякім разі ми мусимо згодитися з тим, що сьогодні є значно більше надій на зворот до кращого, ніж то було щойно перед двома тижнями.

В СПРАВІ ОГОЛОШЕНЬ І ФОТОГРАФІЙ ЧЛЕНІВ І ВІДДІЛІВ ДО КАЛЕНДАРЯ У. Н. СОЮЗА НА РІК 1932.

Календар У. Н. Союза, який розходиться у багатьох тисячах примірників, є найліпшим середником до оголошування поміж американськими Українцями. Хто має який бизнес, а залежить йому на тім, аби про нього знало як найбільше людей, повинен дати своє оголошення до календаря У. Н. Союза. Ціни є вельми приступні, зваживши, що наклад буде виносити 20,000 примірників. Ціла сторона, 34 кв. цалів, коштує $30.00; половина $15.00; чверть $10.00; осьма часть $5.00; перша й остання сторона в части оголошень по $35.00. Хто хотів би в своїм оголошенню помістити також і фотографію, чи то свою чи свого бизнесу, мусить прислати з неї готову до друку кліщу; коли ні, то носить кошт виготовлення такої кліщі з фотографії, то знать, що його оголошення буде стільки короче коштувати, скільки виносить кошт виготовлення з фотографії друкарської кліщі.

Текст оголошень мусить знаходитися в редакції по день 30 серпня б. р. Гроші за оголошення належить посилати рівночасно. Оголошення на кредит безусловно не будуть друкуватися.

Фотографії Братств і Товариств. Відділи У. Н. Союза, а також кружки співацькі і театральні, школи, банди, які є при відділах У. Н. Союза (кожний який кружок, співацьке товариство і т. п. не є при відділі У. Н. Союза, таких після ухвали не будеться поміщувати у календари), хотілиб, аби їх фотографії були поміщені в календарі на 1932 рік, зволять їх прислати на адресу „Свободи" найдальше по день 30 серпня б. р. Рівночасно проситься прислати з фотографією чек або моні-ордер, виписаний на імя „Свободи" на суму $10.00. Ці гроші ужиється на покриття коштів виготовлення з фотографії друкарської кліщі. Місце в календари безплатно.

Всі фотографії мусять бути добре опаковані.

Всі письма належить адресувати:

„SVOBODA"
81-83 GRAND ST., або P. O. BOX 346, JERSEY CITY, N. J.

Господиня бачить у кухні якогось вояка, котрому наймичка дала їсти. Питається наймички, коли вояк вийшов:

— Ганю, що то за жовнір вийшов?

— То був, прошу пані, мій брат.

— То дивне, ні трохи не подібний до тебе!

— Бо йому при війську обголили бороду.

Петрусь нічого не хоче вчитися в школі. Батько питається:

— Що ти, поправді, робиш у школі?

— Я?... Жду, аж наука скінчиться.

Ярослав Гашек.

СПОВІДЬ СТАРОГО ПАРУБКА

(2)

У крамниці, де я купував, мене спитали, чи не хочу я купити також і наперсток. Я зрозумів, що наперсток, це, самособою, дуже важний інструмент і купив їх двацять штук. Здогадуючися з назви, я зрозумів, що „наперсток" закладають „на перст", себто на палець. Однаце я не знав, на який саме, а тому, щоби не помилитися, купив двацять наперстків, бо, як відомо, на ногах маємо десять пальців, а на руках також десять.

Коли я з усіми закупнами вертався до дому, то був похожий на чарівника. Дома я казав гарненько затопити в печі, принести три фляшки вина і, покріпившися знаменито вечерою з вином, вищукав нещасні штани та завзято взявся за роботу. Я досі тямлю, яка це була жорстока, вперта боротьба!

Рано мене застали, як я лежав в одному білизні на долівці, окруженого чотирнацятьма тисячами метрів ріжнокольорових ниток. Я спав на двісті голках, а виявилося, що мої штани пришиті до канапи. На пальцях ніг і рук я мав позакладаних двацять наперстків, а моя лиштва була пришита до килима.

Що діяти? Прийшлося купити нові штани.

II.

Як я варив яйце на мягко.

Я маю добру стареньку тітку. Вона час від часу підпадає впливам любови рідні. Літ пятнацять вона зовсім не дає про себе знати, а потім ненадійно почтар приносить якунебудь посилку від неї. Вона посилає її у пориві такого випадку. Останній раз, чотирнацять літ тому, вона післала мені великий пиріг (печиво, книш), а тепер, на пятнацятому році після тієї події, почтар приніс мені великий кошик. У кошику я найшов яйця та ось такий зворушливий лист:

„Любий сестрінку! Яка я рада, що можу післати тобі кошик яєць з мойого господарства. Я тебе, любий хлопче, дуже люблю, а тому, що гадаю, що жити мені прийдеться вже не багато, то посилаю тобі останній доказ моєї уважливости для тебе. Звари їх сам на мягко, їдж і згадуй свою стареньку, добру тітку Анну. Хай ті шістьдесять яєць пригадують тобі хатинонку на півночі, де весело кудкудакають кури та згадують тебе разом з твоєю щиро любячою тебе тіткою Анною."

З почування вдячности для своєї тітки я рішився зварити відразу всі шістьдесять яєць на мягко.

У ночі з тієї нагоди я бачив сон. Поправді я ніколи не займався питаннями, як варити яйця на мягко. Після довшої надуми я прийшов до висновку, що яйця конче треба варити так, щоб вони зварилися! Це одиноко можливий вихід з такого тяжкого положення, як конечність, що там і не було — зварити відразу шістьдесять яєць на мягко.

Я дуже люблю яйця на мягко. Та що шістьдесять яєць, зварених на мягко, я всеж таки сам один не можу зїсти відразу, то я постановив зробити з яєць консерви.

Я дуже довго роздумував над тим, як мені це зробити. Несподівано я найшовся в дуже неприємнім положенню. Я знаю, що в газетах дуже часто сміялися з жінок-господинь, які не вміють варити яєць на мягко. Однаце ніколи ніде це не писали про те, як варять яйця старі парубки. А тому я хочу поправді описати все, що мені приключилося. Це послужить за знамениту лекцію для інших.

Передовсім я купив кілька книжок про плекання дробу, бо сподівався найти в них на перших сторінках потрібні мені вказівки.

На жаль, у всіх спеціяльних підручниках про годівлю курей я не найшов ні рядочка про варення яєць, хоч узагалі про яйця там говорилося чимало, наприклад, що яйця несуть кури і тим подібна базіканина, про те, що яйця треба висиджувати. Та що тітка післала мені ті яйця на те, щоби я їх зварив на мягко, а не на те, щоби я їх висиджував, то я нервово замкнув книжку.

Я не хотів про те питатися моїх родинних знакомих, то тому постановив зайти у бібліотеку та шукати помочі в енцикльопедичному словарі.

У томі на букву „Я" найшов я статейку, яка повідомляла, що кожен рід і порода птиць несе яйця. Хоч воно й не було для мене новиною, тим неменше цікаво прочитав я, як наука доказує цю загально відому правду.

На моє здивування виявилося, що наука зовсім не цікавиться такими важними питаннями, як варення яєць. Ні в одній книжці я нічого про те не найшов.

Правда, в „Енцикльопедії" згадувалося, що яйця приготовляються різно, та як саме — це для мене лишилося таємницею навіть і після тридення невного шукання в енцикльопедії.

Правда, мимоходом у тій почитній книжці згадувалося про варення яєць: „В Англії яйця служать у більшости випадків як предмет харчу, а вживають їх сирих або варених. Варять їх на твердо або на мягко. Майже в кожній англійській родині яйця на сніданок подають на мягко."

Та як довести до того, щоби яйця зварилися напів рідко, себто на мягко, про те не згадувалося ні словечком.

Мені не лишалося нічого іншого, як постаратися самому попробувати зварити яйця на мягко та добитися щасливого висліду, хочаб зіпсувалося кілька штук. Задля того я купив спіртову машинку, пять літрів спірту і Папінів котел. Уживати той котел я навчився ще, як учився фізики в гімназії. Потім я взявся за діло. Я налив у Папінів котел води, у воду поклав десять яєць і запалив машинку. За чверть години я виймив перше яйце, розбив його — воно було тверде. Розбив друге — також тверде. Всі яйця були ще тверді. Тоді я обібрав їх із шкаралущі, знову поклав у Папінів котел і варив цілу годину. Яйця й далі були тверді. Я їх варив до самого ранку, а вони ввесь час були тугі й тверді.

Вранці мене застали, як я лежав у коші з яйцями. Туди я впав у схвилюванні.

Яйця так і лишилися твердими і перемінити їх у на-пів рідкий стан мені не вдалося.

III.

Моя думка про жінок.

Признаюся, що в жіночому товаристві я все почувався ніяково. Ця ніяковість походила з відтіля, що я дуже боявся жінок. Я вірив, що жінки це сотворіння, які своєю красою і чаруючим зверхнім виглядом стараються задурманити мущину, щоби вийти за нього. Міліони випадків, величезний досвід, який зібрали мущини у висліді своїх взаємин з жінками, на мою думку, ясно доказували, що шлюб—це щось страшне...

Зпочатку підступні сотворіння вдають зі себе дуже ніжних, розумних і повних кохання. Їх голос, що відзеркалює їх внутрішнє схвилювання, очаровує вас і наче лестить усюди, де лише можливо. Вони всіляко звертають на вас увагу і ви довірчиво відповідаєте на цю любов, на ті цілунки і ніжні стиснення рук. Ви глядите в їх ніжненькі очі, повні довіря — і прилипаєте, наче муха до липкого паперу. Ну, а потім приходить кінець.

Коли ви вже прилипли, вас відвезуть у церкву, ніжні почування переміняються у злощі, замісць цілунків вас виганяють з кухні, де, показується, заборонено курити. Любе сотворіннячко незамітно починає приказувати вам, як маєте зодягатися, тупає ніжкою, скреготче зубами, робить такі міни, наче справді хоче вас проковтнути, трясеться з люти, коли глядить на вас, бє вас, чим попало. Це ніжне сотворіння починає погано ганьбити вас і при цьому гадає, що робить вам ласку, що не розтоптало вас на місці ніженькою. Вона кланяється й обіцює, що вчасно або пізно, всеодно вона вас убе, — хочаб лише тому, що їй прикорчила мука з маслом, а ви просите тієї муки не давати до зупи.

Коли на вулиці болото, то починається скандал. Вона плаче і свариться, коли глядить на ваші заболочені черевики. Каже вам пів години стояти на вулиці та чистити їх дорогими, щоби не заваляти їй долівки в кухні. Колиж відчините вам двері, то ви на долівці побачите верству глини й сажі. Показується, що годину тому тут був маляр, який направляв піч. Вкінці це варварське вдавання вам надоїдає, та ви не знаєте, що їй на це сказати. Тоді вона несподівано ображується на вас за те, що ви не розповідаєте їй новин, які ви чули на службі, на вулиці — взагалі того, що діється в широкому світі.

Не зважаючи на те, що вона щойно ганьбила вас, ви всетаки кажете їй: „Кохана, таж я нічого не знаю!" Тоді вона знову давай тупати, скакати, порскати наче кітка, скриготати та скрипіти зубами, бити головою об стіл, однаце так, щоби себе не вбити, відчинить двері, щоби її голос було чути в усім домі, в котрім, завдяки вашій жінці, вас усі вважають твердим, немилосердним чоловіком.

Потім вона вам скаже, що ви її зовсім не любите та жде, що у відповідь на це ви простите в неї прощення та переконувати про протилежне. З плачем і ревом наразі починае вона рвати на собі волоси, розірве свою блюзку та, каячучи своє циганське життя та погрожуючи, що вискочить крізь вікно, попросить від вас грошей на три нові блюзки.

(Далі буде).

ГОЛОСИ ЧИТАЧІВ

ВУНСАКЕТ, Р. АЙ. В СПРАВІ МУЗИЧНОГО ТОВАРИСТВА.

Про музичне Товариство наша громада клопочеться вже не від нині. Ще в 1916 р. до організації цього товариства дала почин Запорожська Січ, від 206 У. Н. Союза. Згадане товариство зорганізувало і під його покровом це товариство існувало як окреме тіло під назвою Українська Банда Запорожської Січи. Однак в суті речи Українська Банда не була тільки частиною Запорожської Січи, але нею пишалась і гордилась ціла наша громада. І правду сказати, що мала вона були часи, що на нашу громаду чужинці дивились тільки через окуляри нашої Банди і як взірець ставили в примір своїм громадам. Навіть такі величезні громади, як французька, айриська, а навіть наші „приятелі" Поляки не спроможні були створити своїх музичних товариств і з дива не могли вийти, як така мала напроти них наша громада, а потрафить вдержати своє власне музичне товариство.

Про саму громадську працю нашої Банди не говорю, бо вона так нам всім відома, що сама за себе промовляє. Через її свідоме, національне „я" і через свої виступи наша громада набравла великої моральної популярности в цілій нашій околиці. Це було товариство, що всюди і свідомо репрезентувало свою націю. Та самий склад того товариства згуртував в собі найкращий український елємент. І якби не це товариство, то хто знає, чи ціла українська американська еміграція булаб пишалась тим, що в своїх рядах зачислює нині відомого нашого композитора, проф. М. Гайворонського.

Але як сказав Тарас Шевченко: все йде і все минає... Так і наша громада зачала собі це товариство легковажити, а помалу і призабувати за него. А на то місце зачала дуже пильно піклуватись тов. хором Бояном, котре що правда з фінансової сторни коштувало таньше нашу громаду і будь що будь давало нам своєю піснею ту насолоду, яку заступало місце колись Українська Банда. Та послідна, доведена нашою громадою до такого легковаження, згодом перестала існувати. До цього заставили її ще й ті причини, що не мала свого льокалю. Отце остаточно вкінці запечатало її існовання.

Минулого року загостив до нас проф. Авраменко і як результат за собою полишив нам Школу Українських Танків, котра добавила для нашої громади ще одну національну насолоду. Але заразом з народженням кружка українських танків наша громада відчула зараз брак музичного товариства. І річ сама собою зрозуміла. Аджеж танок вимагає музики. Без неї він не обійдеться, як сліпий не може обійтись без палиці. Одно вимагає другого. І якби ми не клопотались, то ми мусимо відновити нашу Банду. Бо в противнім разі загине одно і друге. Зате, коли ми про тоту справу подбаємо і нею заінтересуємось, то очевидна річ, що це вийде на хосен нам самим. А коли ми в тім напрямі настільки попрацюємо, що скомбінуємо пісню, танок і нашу банду в одно русло і коли належно в тій цили заінтересуємось, то безперечно, що наша громада буде мати чим погордитися. Музичної дітвори на ріжних інструметах є в нас доволі, тільки треба все це зібрати, склеїти до купи і заставити до громадської праці. До цього в тім ділі сприяє нам уряд української православної парохії, бо зі своєї сторони дає нам безплатні льокалі на наші музичні вправи. Від нашої сторони залежить, щоби ми всі, котрі приналежні будь до котрої цеї музичної ґрупи, тоту справу зрозуміли і використали тоту нагоду. Рівнож приймім до відома, коли хочемо, щоби наші діла були увінчані поважними успіхами, то мусимо всі в тім напрямі сприяти. А будьмо певні, що чим краще для цеї цили попрацюємо, тим кращі для нашої громади будуть жнива. Початки вже зроблені, бо відновлено й направлено всі іструменти, які коштують нашу громаду поважну суму гроша. Тепер справа залежить тільки від наших бандуристів, та від тих родичів, що вчать своїх дітей грати на ріжні інструменти, аби своїх дітей не тримати за печею, але випровадити їх поза свій домашний поріг і спонукали належати до української Банди.

Особистих фінансових страт тут майже не буде, бо справу так оброблено, що, поминувши початкуюче навчення, кождий член буде мати повну спроможність практикувати безплатно своє грання. Тай самі провідні сили в тім ділі за свою працю не будуть вимагати заплати. Однак знайте це, що коли ви або ваша дитина буде належати до цього музичного товариства, то не робіть це з власної наживи, але з посвятою для добра української нації взагалі.

М. Скибінський.

—o—

АРТИСТ-БИЗНЕСМЕН ПРО СВІЙ ВИРІБ.

Будучи в краю два роки тому, я бачив, як наші вороги вихвалялися на познанській виставі нашими гуцульськими виробами, а передовсім гуцульським різбарством. Прикро було мені чути, як наші вороги представляли гуцульське мистецтво за своє, за польське. Це заставило мене призадуматися, чи не вдалося би поширити рідне мистецтво в Америці та цим способом дозволити нашим артистам спертися не на ворожих купців, а на своїх людей.

Вертаючи в Америку, я закупив на Гуцульщині кільканацять різбарських річей. Приїхавши в Америку, я пішов з ними по шторах та пробував їх продати. Ці ходження дали мені богато до думання. Вкіці я прийшов до переконання, що нам треба обробити по українськи кілька популярних виробів, як ґодинники, радія, фотоґрафічні рамки, тощо та предложити їх відтак американським купцям на продаж. Щоби доказати американським купцям практичність наших різбарських виробів, я предложив їх наперед українській публиці, себто приватним людям та орґанізаціям, клюбам, січам, братствам, парохіям і бизнесовим установам. Кожда з них найде в цьому виробі щось для прикрашення своєї домівки.

Я взявся до цього бизнесу в переконанню, що цими виробами ми поширимо в світі знання та признання для українського мистецтва, а рівночасно дамо нагоду нашим артистам прожити та посунути свою штуку на вищий степень, а, очевидно, рівночасно дамо нагоду прожитку тим, що займаються орґанізацією цього збуту.

Подаю ці стрічки до відома читачам, бо вважаю, що я обовязаний сказати своїй публиці, що я задумав зробити, отвираючи Українсько-артистичне Гуцульське Різбарство.

Петро Мартинюк.

Buecheraustauschstelle

am Ukrainishen Wissenschaftlichen Institute in Berlin W. 56, Franzoesische Strasse 28.

Не треба, здається, зокрема підкреслювати, що живемо в часах, коли кожний нарід всіма силами змагає до того, щоб як найдокладніще зазнайомити ввесь культурний світ з власними культурними та науковими досягненнями. Такі змагання виявляються в дуже живім обміні духовими цінностями, в першу чергу — науковими виданнями і літературними та мистецькими надбаннями, в уладжуванню мистецьких вистав, у скликуванню наукових зїздів, в закладанню товариств для культурного зближення й співпраці і т. д. Таку працю дуже щедро підпомагають державні чинники, розуміючи її вагу також для національно-державних цілей.

Тимбільше значіння така праця має для нас. Українська проблєма стає в Европі чимраз актуальнішою і тому заінтересування нею постійно зростає. З цього огляду інформація культурного світа про українську культуру, науку, літературу, мистецтво, господарство і т. д. — стає важною і невідкличною потребою дня.

Тому в колах Українського Наукового Інституту в Берліні виринула думка, заснувати при Інституті постійне бюро розсилки українських книжок закордонним науковим установам. Його метою є систематичне й плянове творення українських відділів в книгозбірнях таких наукових установ в Західній Европі, які займаються безпосередньо чи посередньо вивченням України (слявістичні семінарі, інститути Східної Европи, націоанльні бібліотеки, економічні наукові товариства і т. д.).

При живій участи й піддержці українського громадянства, а головно українських видавців і авторів, можна буде в короткім часі довести до того, що кожна загранична наукова інституція, яка займається східно-европейськими справами, буде мати до розпорядимости потрібну українську літературу. Таким способом буде зроблене діло великої ваги, бо: 1) чужинці черпатимуть відомости про наші справи безпосередньо з українських джерел, 2) ми докажемо наглядно нашу культурну зрілість, 3) ми навяжемо безпосередній контакт з чужими науковими інституціями і діячами, який то контакт в майбутньому може мати необчислимі користи.

Але підкреслюємо, що успішно можна буде перевести це діло лише тоді, коли українські видавництва й автори, розуміючи вагу такої активізації, з кожного накладу призначатимуть постійно якусь скількість примірників для поширення за кордоном за посередництвом нашого бюра. До цього потрібні не лише наукові книжки з обсягу українознавства (історія, історія літератури, мистецтва, культури, твори суспільно правничі, з народнього господарства, статистичні збірники і т. д.), але не менше й красне письменство (твори українських клясиків та визначніщих сучасних письменників) та мемуаристика. Знаємо, що багато того роду видань валяється десь по маґазинах чи на горищах, головно після ліквідації еміґрантських видавництв. Книжки ці нищаться і нікому не приносять найменшої користи, а передані до нашого бюра, вони зробилиб свою прислугу. Це тим лекше зробити, що Інститут готовий покривати кошти пересилки книжок.

Отже звертаємось цею дорогою до всіх українських видавництв і видавців, авторів і окремих осіб з проханням, щоб вони, присилаючи нам свої видання, помогли нам виконати велике діло інформації закордону про українську культуру. На випадок, якщо за наші посилки отримаємо від чужих установ чужі видання, перешлемо їх зараз українським бібліотекам і науковим товариствам.

Посилки просимо спрямовувати на нашу подану в наголовку цього письма адресу.

Проф. д-р І. Мірчук, в. р.,
голова Обмінної Комісії.

Геста Торнеквіст.

ПУМА.

(Гумореска).

Начальник канцелярії Аґе Авенструп забажав оснувати собі невеличкий звіринець. Тому виїхав за місто, де саме був розтаборився великий цирк, славний з того, що мав освоєного кита, кілька львів, пум, крокодилів, вужів-окулярників і т. д.

Сказав директорові цирку Турандові, що рад би купити якогось дикого звіра, найрадше з породи котів, бо до вужів іще не зовсім привик. І справді одна з Турандових пум мала молоді, тому Авенструп міг дешево купити молоденького пуму, за сто двацять пять корон. Він згодився. І вийшов пан Авенструп з цирку з маленькою цяткованою пумою під пахою, з кишенею лекшою на 125 корон. Тому сказав собі, що тепер мусітиме жити ощадніше; вже не поїхав автом, а сів у стріткару. Сів зовсім зпереду, а маленьке звірятко, загорнене в коц, держав на колінах.

— Дивися, тату, — озвався якийсь хлопчик — яка велика кітка.

— Це, дитино, — відповів батько — не є кітка. Це молоденьке тигрисятко.

— Ха, ха, ха, — засміявся якийсь ученик третьої кляси — той пан, видно, не знає, що тигр не є цяткований, лише пругастий. Таж це молоденька пантера!

— Ні, мій учений, молодий пане, — озвався податковий екзекутор Берґман — це леопард.

— Пантера й леопард це майже тесаме, — сказав секретар Оляфсон. — Це яґуар.

Тепер стали йти об заклад, що це саме за звір. Секретареві Оляфсонові вдалося вишрубувати ставку до 27 корон.

Начальник Авенструп прислухувався тій дискусії і вона сподобалася йому, бож це цілий віз ним зацікавився.

Та ось хтось озвався пошепки йому за плечима:

— Перепрошую! Називаюся Йоган Рунеберґ з електричних заведень. Скажіть мені на вухо, що це за звір. Тоді я також піду об заклад. Виграною сумою поділимося.

Якась пані хотіла саме спитатися начальника канцелярії, що це за звір, як тут на ввесь голось озвався Йоган Рунеберґ:

— Ви всі не вгадали, мої панове! Я заложуся за трицять корон, що це пума!

— Ха, ха, ха! Пума — червона! Ха, ха, та про мене! — сміявся секретар Оляфсон.

— Чи не були би ви такі добрі, сказати нам, що це за звіря? — допитувалися тепер власника звіряти.

— Це пума, — сказав Авенструп. — Той пан, що заложився на самім кінці, виграв. А саме молоденька пума має цятки наче пантера. Я саме купив її в цирку Туранда. Можемо там поїхати, коли панове бажають собі.

Ні, на це не мав ніхто часу. Зрезиґновано виплатили гроші панові Рунеберґові.

— А то знаменито пійшло, — сказав Рунеберґ. — Можеб ми сіли ще на іншу стріткару та повторили такий бизнес?

Начеб один одного не знав сіли оба в інший ваґон. І зараз пійшла дискусія в повному розгарі. Рунеберґові вдалося підбити заклад до двацять корон. Потім пійшло зовсім таксамо, як першим разом, та вгадав лише пан Йоган Рунеберґ з електричних заведень. Одначе тепер відізвався якийсь недовірчивий, старший добродій:

— Я жадаю, щоби ми поїхали до цирку справдити цю справу. Таж ті панове могли змовитися.

Вони поїхали до цирку та спитали, чи є директор. Директор був десь вийшов, одначе бажані поясненя міг подати усмиритель, сіньор Донателі.

— Високоповажаний сіньоре, — начальник канцелярії Аґе Авенструп — я хотів би лише, щоби ви потвердили, що це звіря, яке я саме купив у вас, це молоденька пума.

— Ні, це не пума — сказав сіньор Донателі. — Це молодий яґуар. Ми кинули до одної клітки ріжних молоденьких. Директор помилився.

Недовірчивий добродій аж підскочив з радости, бо він на було-не-було заложився був, що то яґуар. Узяв двацять корон від пана Авенструпа та стількиж від пана Рунеберґа і шістьох інших панів.

— Я заскаржу директора! — кричав начальник канцелярії Авенструп.

За хвилиночку прийшов директор.

— Я дійсно помилився, — признався він — та ви не беріть собі цього занадто до серця. Бо яґуар коштує пятьсот корон.

— Пятьсот? Ви це кажете при цих свідках?

— Самособою, добродію!

— Добре. Яґуара мені не треба. Маєте його назад. Віддайте мені назад 375 корон!

Без яґуара та без пуми, одначе з новими 375 коронами в кишені вернувся пан начальник канцелярії Авенструп до міста. В зоольоґічній крамниці купив собі вивірку за півчверта корони.

Один дуже вчений професор, великий нудяр, мав звичайно не багато слухачів. Одного дня зявився лише один слухач. Професор довго викладав про красу плятонської фільософії, вкінці подякував слухачеві, що пильно слухав викладу та спитав його, як називається.

— Таж пан професор знають мене хіба добре! Я візник, вожу пана професора тут що дня тай вже лишився до кінця викладу, щоби відвезти пана назад додому.

Професор (до студента, якого не дуже любить): Як Олександер Великий був у ваших літах, то вже завоював був половину тодішнього світа!

Студент: Так, пане професор, одначе його професором був Арістотель!

—o—

Причина.

— Чому ти не хочеш узяти Бльоха до спілки до твого бизнесу?

— Той Бльох був заручився з моєю жінкою, заки я ще з нею оженився. Такого чоловіка, мудрішого від мене, я мав би брати собі за спільника?!

Директор цирку (до служби): Гей! Заженіть зебру до стайні, бо дощ зачинає падати!

—o—

Вуйко.

Ми зібралися до театру. В останній хвилині кажемо:

— Вуйцю, а ви забули зуби на столику.

— Навіщо мені зубів? — відповідає вуйко. — Чи на „Марії Стюарт" є з чого сміятися?!

—o—

МІТІНҐИ ВІДДІЛІВ У. Н. СОЮЗА

ЛЕНКЕСТЕР, Н. Й. Бр. св. Василія, від. 87, повідомляє всіх своїх членів, що піврічний мітінґ відбудеться в неділю, 12-го липня, в годині 1-ій пополудни, в гали парохіяльній. Всі члени обовязані бути на сім мітінґу, бо є важні справи до вирішення. Не присутні члени підлягають ґарі. — Василь Максимик, рек. секр.

ГЕРИ, ІНД. Тов. ім. Івана Франка, від. 389, повідомляє всіх своїх членів, що місячний мітінґ відбудеться в неділю, 12-го липня, в годині 2-ій пополудни, в гали під ч. 1800 Адамс ул. Проситься всіх довгуючих членів прийти і вирівнати свої довги, щоби ненаражуватися на суспендацію. Напоминається тих членів, що були суспендовані минулого місяця, коли не прийдуть і не вирівнають своїх залеглостий, утратять всі права до У. Н. Союза і Товариства. Родичі, котрі ще не вписали своїх дітей до У. Н. Союза, нехай впишуть на сім мітінґу. — Т. Яніцький, секр.

ШІКАГО, ІЛЛ. Бр. св. Петра і аПвла, від. 165, повідомляє всіх своїх членів, що піврічний мітінґ відбудеться дня 15. липня, в годині 7.30 ввечір, в гали М. Пудик. Проситься всіх членів явитися на сей мітінґ, бо є важні справи до полагодження, котрі не можуть бути полагоджені без більшого числа членів. — Іван Гінко, секр.

ВЕСТ ФІЛАДЕЛФІЯ, ПА. Тов. Згода, від. 62, повідомляє всіх своїх членів, що мітінґ відбудеться 12 липня, в годині 2-ій пополудни, під ч. 6177 Ґленмор Еве. Проситься усіх місцевих і позамісцевих членів прибути на мітінґ і вирівнати свої залеглости, бо в противім разі будуть суспендовані. — Іван Сливар, секр.

ДІТРОЙТ, МІШ. Тов. Запорожська Січ, від. 75, напоминає членів надзвичайним розпорядженням піврічного мітінґу, що така поведінка, як дотепер декотрих членів нашого відділу, дальше не можлива. Ви вибрали нас на піврічнім мітінґу на це, щоби ми сповняли обовязки, приписані статутом У. Н. С., та ухвали з мітінґу нашого відділу. Так ми і поступаємо по можности. Декотрі члени занедбали свої місячні вкладки до У. Н. С. по 3 і 4 місяці, а на чергові збори і не думають прийти. Кріза, тобто безробіття нас, членів У. Н. С. не оправдує. За нас ніхто не заплатить місячної вкладки, як що ми здорові. Ми мусимо так старатись, щоби свій місячний податок до У. Н. С. конечно заплатити. А коли вже ні, то треба прийти на збори і сказати, що не може платити. В такий спосіб буде порядок і ніякого гніву не буде. Ми, місцеві урядники давали собі з тим раду, доки ще було гроша у відділовій касі. Тепер каса на вичерпанню. Так нема іншої ради, як застосуватись до статута У. Н. С. Так ви, шановні товариші, прийміть се розпорядження до відома і зійдіться на слідуючі збори дня 12 липня, в тійсамій гали, в годині 1-ій пополудни. — Василь Чмирид, пр.; Іван Стлупецький, кас., В. Тарас, секр.

СИРАКЮЗ, Н. Й. Б. св. Ап. Пета і Павла, від. 39, повідомляє всіх своїх членів, що піврічний мітінґ відбудеться в неділю, 12. липня, в годині 1-ій пополудни. Обовязком є кождого члена пийти на сей мітінґ, бо буде спавозданне контр. комісії і богато інших справ до полагодження. Взивається довгуючих членів прийти і вирівнати свої залеглости, бо інакше поступиться з ними після статута. Хто хоче вступити в члени сего Братства і У. Н. Союза, або вписати свої діти, нехай пийде на сей мітінґ; будемо приймати без оплати вступного. Не явившийся на сім мітінґу член заплатить кару 50 ц., а урядник 1 дол. — М. Клюсик, предс.; В. Корняк, кас., Д. Оринич, секр.

НЮ ЙОРК, Н. Й. Тов. Зоря, від. 69, повідомляє своїх членів, що піврічний мітінґ відбудеться в суботу, 11 липня, в годині 8-мій ввечір, в гали зборів, 217-19 Іст 6-та вулиця. На сей мітінґ обовязані всі члени явитись, бо є важні справи до полагодження. Не явившийся на сей мітінґ член буде караний після статута. — Н. Сулима, пр.; І. Вікарик, кас.; С. Назаревич, секр.

ЗІГЛЕР, ІЛЛ. Бр. св. Ів. Хрестителя, від. 377, повідомляє, що мітінґ відбудеться 12-го липня, в годині 1.30 пополудни, в Михайла Олексяка, 6 Орчард ул. Проситься всіх членів явитись і вирівнати свої вкладки. Довгуючі члени будуть суспендовані. — Семен Гнатишак, предс., М. Гр. Олексяк, секр.

БОРНСАЙД, ШИКАГО, ІЛЛ. Уряд Бр. св. О. Николая, від. 183, повідомляє всіх членів, що піврічний мітінґ відбудеться в середу, 15 липня, в годині точно 7-мій ввечір, в гали церковній. Проситься членів прийти на сей мітінґ, бо є важні справи до полагодження, як також контр. комісія здасть справозданне за шість місяців. Довгуючі члени мають вирівнати свої залеглости. Будемо приймати нових членів без вступного. Члени котрі довгують по 3 місяці, мусять явитись на мітінґ, без згляду, чи будуть платити. — Я. Несевич, пр.; Н. Подлецький, кас.; П. Бабяк, секр.

НЮ ЙОРК, Н. Й. Українське Запомогове Тов. Дністер, від. 361 Укр. Н. С. повідомляє всіх своїх членів місцевих і позамісцевих, що збори відбудуться в суботу 11-го липня 1931 р. в Укр. Нар. Домі, 217-19 Іст 6-та вул., Ню Йорк. Кождий член має явитися на сих зборах точно о год. 8-мій вечером. На сих зборах буде звіт за два кварталі; пригадується довгуючим членам вирівнати свої належитости. Приводіть нових членів зі собою на збори, також вписуйте дітей до молодечого департаменту У. Н. С. Неявившийся член буде відвічальний після статута. — Мих. Гуцелюк, гол.; Д. Косиншин, секретар.

ЕЛІЗАБЕТПОРТ, Н. ДЖ. Товариство Запорожська Січ, від. 234 У. Н. Союза повідомляє всіх свох членів, що піврічний мітінґ відбудеться в суботу, дня 11-го липня в галі У. Н. Домі о год. 7.30 вечером. Обовязком кождого члена єсть прибути і вирівнати всі свої залеглости. На мітінґу будуть важні справи, справоздання Уряду і Контрольної Комісії і такі инші. На мітінґу будеться приймати членів без оплати вступного, добра нагода хто хотів би вступити проситься прибути на мітінґ. Пригадується батькам, котрі ще не мають своїх дітей вписаних в Союзі най впишуть сейчас. Таксамо пригадується тим членам, що все люблять посилати свої вкладки дітьми най сего місяця прибудуть на мітінґ раз на пів року, бо від дітей вкладок не будеться приймати і з дітьми мітінґу робити не будемо. — За Уряд Товариства: І. Кеценюк, предс.; М. Генега, касієр; К. Пілат, секретар.

РОЧЕСТЕР, Н. Й. Тов. Вільні Козаки, від. 316 У. Н. С., повідомляє своїх членів, що піврічні збори відбудуться в четвер, 9 липня 1931, точно о годині 8-мій вечером.

Обовязком є кождого члена явитись на піврічні збори, де контрольна комісія буде здавати справоздання діяльности товариства за минувшого півроку. Як рівнож комітет здасть справоздання з пікніку. Член—ів довгуючих проситься не затягати розметів. Хто з членів ще не доплатив до свого цертифіката то проситься сего місяця доплатити. — В. Гурянський, секр.

ГЕМСТЕД, Л. АЙ., Н. Й. Товариство Укр. Запорожська Січ, від. 327 У. Н. С. повідомляє всіх членів і членкинь, що піврічний мітінґ відбудеться в четвер, дня 9 липня, в У. Н. Домі при Юніондейл Евеню. На мітінґу буде справоздання з піврічного діловодства і будем принимати нових членів без вступного. Хто має дітий нехай приведе на мітінґ і впише до Товариства цілком без вступного. Також проситься довгуючих членів раз зрозуміти і на сей мітінґ прибути і свої залеглости вирівнати бо Товариство більше за нікого не платить. Отже просим вас всіх се зрозуміти бо довгуючий член чи членкиня не вирівнавші своїх довгів зістануть суспендовані. — За уряд Товариства від. 327: — П. Матіїв, предс.; Т. Багрій, кас.; І. Гречин, секр.

РОЧЕСТЕР, Н. Й. Тов. ім. Тараса Шевченка, від. 289 У. Н. С. повідомляє всіх своїх членів місцевих і позамісцевих, що піврічний мітінґ відбудеться дня 10-го липня, в пятницю вечером о год. 7.30. Проситься членів і членкинь прибути бо є важні справи до вирішення і контрольна комісія здасть рахунок за шість місяців. Члени повинні зійтись всі бодай на шість місяців раз, так щоби справу обговорити щодо розбудови більшої галі. Пригадується довгуючим членам, щоб старалися вирівнати залеглости, що виноваті до товариства по по кільканайцять місяців. — І. Байдок, предс., Н. Головка, кас., Д. Коритко, секретар.

РОЧЕСТЕР, Н. Й. Сестрицтво Рож. Пр. Богородиці, від. 36 У. Н. С. повідомляє свої членкині, що піврічний мітінґ відбудеться в суботу, 11-го липня в гали де звичайно. Початок о годині 8-мій точно. Тож просимо членкині явитися на сім піврічнім мітінґу на означений час. Довгуючі мають вирівнати свої довги бо в противнім разі будуть суспендовані. Контролі будуть здавати рахунки на сім мітінґу за 6 місяців. Котра членкиня не явиться на сім мітінґу піврічнім то заплатить кари 50 цнт., а урядниця 1 доляр. Будем приймати нових членів і також діти сего місяця без вступу. — Анастазія Грицик, предс.; Марія Ходак, секр.; Озарів, касієр.

БРІДЖПОРТ, КОНН. Тов. Українська Січ, від. 59 У. Н. С. повідомляє своїх членів, що піврічні збори відбудуться в суботу, 11-го липня о годині 7 вечером в гали церковній, проситься прийти на час, бо як уряд так і контрольна комісія здадуть справозданє касове, і много других справ тра полагодити. Котрий член не явиться на зборах підлягає карі після статута. — Т. Красіцький, пред.; І. Кузів, кас.; І. Глива, секр.

НЮАРК, Н. ДЖ. Тов. ім. Михайла Грушівського, від. 219 У. Н. С. повідомляє всіх своїх членів, що місячний мітінґ відбудеться в суботу, 11-го липня, в год. 8-мій ввечір в укр. Православній Галі 179 Корт Стр. На сей мітінґ проситься всіх членів явитись і висвухати піврічного справоздання, котре буде здавати контрольна комісія. Буде і з Пікніку справоздання. — М. Бодиар, предс., П. Псуй, кас.; А. Мудравський, секретар.

РОВЕЙ, Н. ДЖ. Товариство Згода, від. 294, повідомляє, що піврічний мітінґ відбудеться 11-го липня, о годині 7.30 вечером в гали де звичайно. Є важні справи до полагодження як також урядники здадуть справоздання. Суспендованих членів проситься вирівнати свої вкладки аби не були виключені. — За уряд: А. Нагребецький, голова; Н. Масора, секретар.

ЧЕСТЕР, ПА. Бр. св. Арх. Михаїла, від. 352 У. Н. С. повідомляє своїх членів, що піврічний мітінґ відбудеться в неділю, дня 12 липня о годині 2-гій пополудни в гали церковній. Отже проситься всіх членів сего братства, щоби явилися на сей мітінґ, бо коли член не буде присутний то заплатить кари доляра а урядник 2 доляри. Таксамо проситься сих членів, щоби не забули і постаралися хоч по одному привели зі собою нових членів і вписали їх до братства і У. Н. Союза. Коли член у старшім віці може вписатися на меншу суму посмертного, а коли молодший то на більшу суму. Може кождий чоловік вступити до Союза на яку сам схоче суму і класу. — М. Гавриляк, предс.; Т. Левчишин, секр.

НЮ ЙОРК, Н. Й. Тов. Жеребецька Любов, від. 144 У. Н. С. подає до відома всім членам, що піврічні збори відбудуться в суботу, дня 11-го липня 1931 р. точно о годині 8-мій вечером в гали Українського Народного Дому, 217-219 Іст 6-та вулиця в Ню Йорку, Н. Й. На сі збори взивається всіх членів явитися в означений час, бо є дуже важні справи до полагодження. Неявившися члени на сих зборах заплатять кару 50 ц. а урядник 1 дол. — За уряд Товариства: Стефан Опришко, рек. секретар.

КОТСВІЛ, ПА. Тов. ім. Б. Хмельницького повідомляє своїх членів місцевих і позамісцевих, що мітінґ відбудеться в суботу, 11 липня о годині 6.30. З причини, що в неділю 12 пікнік проситься членів, щоби явилися на означений час таксамо і комітет від пікніку. — М. Пяк, предс.; П. Турчин, кас.; М. Кобилянський, секр.

ДІТРОЙТ, МІЧ. Бр. св. Ів. Хрестителя, від. 292 У. Н. С. подає до загального відома усім своїм членам, що піврічні збори відбудуться в суботу, 11-го липня 1931 вечером точно о годині 7-мій в гали при Кайперт і Едворд. Взивається усіх членів прибути на час бо контрольна комісія здасть справозданє за пів року, поза справозданнем є інші справи до полагодження, як також вибір одного урядника, тому то проситься, щоб усі прибули на час. Ті котрі довгують нехай являться на збори і виправдаються або най скажуть, що думають, бо більше за них не посилається до Союза, бо вразі якого випадку, щоб не жалували, однак так дальше не можливо. Урядники не можуть все тільки одно думати, що з ним робити чи викреслити чині. Кождий має свої клопоти і за других відповідати годі. — Никола Романів, пред.; Петро Кізел, секр.

КЛІВЛЕНД, О. Отсим повідомляється, що Тов. ім. Івана Франка, від. 334-тий У. Н. С. відбуде піврічний мітінґ дня 12-липня о год. 12-тій в полудне. Обовязком є кождого члена, прийти на сей мітінґ бо є головні справи до вирішення і пригадується тим членам довгуючим, щоби прийшли і виповнили свої залеглости. — За уряд: В. Репужинський, предс.; В. Третяк, секр. фін.; Г. Сушко, секр. рек.; Л. Дацилко, касієр.

САВТ ПЛЕЙНФІЛД, Н. ДЖ. Тов. Просвіта, від. 312 повідомляє, що мітінґ відбудеться дня 12-го липня о год. 2-гій пополудни в Укр. Нар. Домі при Делмор і Белмонт авню. Обовязком єсть кождого члена явитися на означений час і вирівнати свої вкладки. Не плативший член 2 місяці буде суспендований. — А. Загута, секретар.

ГЕРКІМЕР, Н. Й. Тов. Запорожська Січ, від. 192 У. Н. С. дає до відома своїм місцевим і позамісцевим членам, що піврічний мітінґ відбудеться 12 липня 1931 р. під числом 222 Кінґ стріт точно о годині 2 пополудни в Сітізенськім Клюбі. Обовязком всіх членів явитись на сей мітінґ і вирівнати свої належитости а відтак приступимо до полагодження других справ. Проситься членів привести бодай по одному членови на сей мітінґ. Вступ вільний, час нам уже зрозуміти самі себе і не іти по чужих організаціях, а вступати гуртом до нашого Батька Союза. Член неявившийся на сей мітінґ підлягає карі 50 а урядник 1 дол. Контрольори переглянуть обовязково книги товариства. — За уряд: М. Політило, предс.; А. Чорнобай, кас.; Н. Німий, секр.; контрольори: А. Гопонісський, М. Бурчицький.

БРУКЛИН, Н. Й. Укр. Тов. Дністер, від. 310 У. Н. С. повідомляє всіх своїх членів місцевих і позамісцевих, що місячні збори відбудуться в суботу, дня 11 липня о годині 8-мій вечером, в Гали Словенській, 724 Лїонард ул. Проситься всіх членів прийти на збори бо є важні справи до полагодження, а довгуючих членів напоминається прийти і вирівнати свої залеглости, бо в противнім разі будуть суспендовані. Проситься членів явитися на означений час, бо буде звіт контрольорів за цілий півріх. — За уряд Товариства: Василь Сенишин, пред.; Теодор Шевчук, кас.; Дмитро Багрій, секретар.

НЮАРК, Н. ДЖ. Тов. Запорожська Січ, 371 від. У. Н. С. повідомляє своїх місцевих і позамісцевих членів, що місячні збори відбудуться в суботу, дня 11-го липня о год. 8-мій вечером в гали церковній 49-51 Бігон ул. Кождий член має явитися на сї збори, і опріч звичайної вкладки має зложити 50 центів на підмогу двох хорих членів. Будуть також важні організаційні справи до полагодження. — Олекса Паньків, предс.; Олекса Шумський, секретар.

КЛІВЛЕНД, О. Тов. Сокіл повідомляє, що піврічні збори відбудуться 12 липня, в неділю о першій годині пополудни в У. Н. Домі. Проситься всіх членів прибути на збори і вирівнати свої вкладки. — Тимко Кальмук, рек. секретар.

ВІЛКС БЕРИ, ПА. Бр. св. Василія Великого, від. 278 У. Н. С. дає до відома своїм членам, що піврічні збори відбудуться дня 12 липня в гали церковній зараз по богослуженню. Отож повинностю кождого члена бути присутним на сім мітінґу. Справою нарад буде обговорення організаційних справ. Буде справозданне контрольорів за 6 місяців 1931. — За уряд братства: Йосиф Гоменюк, голова; Йосиф Крохмалюк, писар.

ФИЛАДЕЛФІЯ, ПА. Тов. Мир, від. 324 У. Н. С. повідомляє своїх членів, що збори відбудуться в суботу, дня 11-го липня в домі Укр. Громади на 23-тій і Брави в 7-мій годині вечер. Повідомляється, що задовжені члени будуть суспендовані без огляду на всякі вибачення. — О. Горохівський, предс.; Н. Бурак, кас., Туркот, секр.

ЙОНГСТАВН, О. Бр. св. Івана Хрестителя, від. 230 повідомляє своїх місцевих і позамісцевих членів, що піврічний мітінґ відбудеться в неділю, 12-го липня точно о годині 1-шій пополудни в галі звичайній. Неявившийся член без важних причин платить кару 50 центів, а урядник 1 дол. Буде справозданє за пів року і другі важні справи до полагодження. Довгуючі члени мають прийти і вирівнати свої залегости бо в противнім разі будуть суспендовані. Будемо приймати нових членів без вступного. — За уряд братства: Н. Павлишин, пред., І. Сухий, кас.; Я. Білик, секретар.

ЧЕСТЕР, ПА. Тов. ім. Тараса Шевченка, від. 156 У. Н. С. повідомляє всіх своїх членів, що місячний мітінґ відбудеться в пятницю, 10 липня 1931 р. в вечер точно 6 год. Т. в Литовській гали. Проситься всіх членів прибути на той мітінґ бо контрольна комісія здасть звіт з цілого півроку і проситься довгуючих членів вирівнати свої належитости, бо в противнім разі будуть суспендовані. — За уряд: Н. Іщук, предс.; П. Левицький, кас.; В. Новак, секр.

ФИЛАДЕЛФІЯ, ПА. Подається до відома членам Тов. ім. Князя Данила, від. 356 У. Н. С., що звичайний мітінґ відбудеться в суботу, 11-го липня о 7-мій годині у вечер. Проситься всіх членів прибути на сей мітінґ бо є богато важних справ до полагодження. Довгуючих членів взивається прийти, на сей мітінґ і вирівнати свої залегости бо в противнім разі будуть суспендовані. Мітінґ відбудеться в домі Громади під ч. 3322 Норт Лавренц ст. — М. Долинний, предс.; Г. Лесик, кас.; Ол. Діорка, секр.

ШИКАГО, ІЛЛ. Бр. св. Стефана, від. 221 повідомляє своїх членів, що піврічні збори відбудуться в неділю, 12-го липня, о годині 12.30 пополудни в гали церковній. Проситься всіх членів явитися на збори, бо є надзвичайно важні справи до рішення, щоб потім ви не нарікали на екзекутиву. Урядники і контроля дадуть справозданє за пів року. Останній раз напоминається довгуючих членів, щоби вирішили свої вкладки. Бодай прийдіть і покажіться, що живети, иншим разом будете суспендовані. Не забудьте, що кампанія приєднування дітей продовжується — тому асекуруйте свої діти в своїй організації а не в чужих. — М. Барабаш, предс.; Т. Шпікула, секр. рек.; Я. Бас, кас.; д-р Семен Кочій, секр. рек.

САВТ ДЕРФІЛД, МАСС. Товариство Галицька Січ, від. 207 У. Н. С. повідомляє всіх своїх членів, щоби явилися на збори 12 липня, в неділю зараз по Службі Божій. На зборах кождий член має бути присутний, коли не буде заплатить кару після статута. На зборах буде спровозданє за минулий півріх і ще других богато річей до полагодження. Отже проситься всіх членів, щоби прибули без жадних вимівок, так само буде прийматися нових членів до У. Н. Союза. — Іван Олійник, секретар.

СКРЕНТОН, ПА. Від. 280 Тов. Над Збручом повідомляє всіх своїх членів, що піврічні збори відбудуться в неділю, дня 12-го липня 1931 року о годині 2.30 по обіді під ч. 618 Лакаванна. Контрольна комісія дасть справозданє за 6 місяців. Кождий член повинен явитися на сих зборах. — Г. Запоточний.

Михайло Зощенко.

НЕБУДЕННА ПРИГОДА.

Зовсім небуденна пригода приключилася в одній ленінградській фабриці.

У фабриці тій дуже потребували одного матеріялу. А саме не було особливої такої сталі-самогартувалки. Інших матеріялів було доволі, а ось тієї сталі недостача відчувалася.

Ось робітники стали управу трівожити. Мовляв, недостача і так далі, чи не слід би замовити цю сталь, а то інакше робота може завмерти.

Аж раз якось підчас обідової перерви йдуть два робітники подвірям.

Ось, ідуть вони подвірям, може бути балакають саме про тоту сталь-самогартувалку. І нараз бачать на купі поскидане щось таке знакоме лежить. І дивляться — та сама сталь лежить.

Ну, самособою, забилися серця нашим робітникам. Підійшли вони ближче. Стали глядіти на дорогоцінний метал. Так, без сумніву, — валяється чудова сталь-самогартувалка.

Сумно глянули робітники один на одного.

— Он, кажуть, наші порядочки. Ось яка рознузданість, неорганізованість і необразованість. Нам потрібно тієї сталі, як правої руки. А тут ця сталь гниє та ржавіє. Порохами присідає.

Дуже вони тяжко зітхнули, захопили собі по штабці тієї сталі та пішли у свій цех.

Ось ідуть вони в цех і стрічають гурток робітників. Починається балачка. Відкіля, мовляв, хлопці, смалите з тією сталю? Невже це сталь-самогартувалка! Де ви її найшли?

Ті, що найшли, повідають:

— Так, братіки, творяться справжні непорядки. В той час як і так далі такий цінний метал і все таке гние біля каналу.

Кинулися, самособою, робітники на склад, мерщій схопили цю сталь і рознесли по цехах, а при цьому лаяли на чому світ стоїть свою бідолашну управу.

Того дня, можна сказати, нарід просто перемінився. Така завзята робота пішла, якої давно не було.

Аж нараз в четвертій годині біжить подвірям один такий чоловік. Дуже такий блідий, ввесь трясеться. Зуби йому дзеленькотять. І ввесь він сам не свій.

Добігає він до команданта й белькоче йому ріжні слова:

— Товаришу, каже, або, повідає, я з глузду зсунувся, або, каже, всі зсунулися, крім мене. Я, повідає, маґазинер. А сьогодні, каже, нічю привезли нам сталь-самогартувалку. Я, повідає, казав її зложити на подвірі. А тепер переходжу подвірям — ніякої сталі нема. Або, каже, я захорів на тяжку нервову недугу, або, повідає, я не розумію що діється.

Командант каже:

— Може бути, що ви забули місце, де зложено. А нумо ходім.

Ось кинулися вони оба на подвіря. Стали нишпорити та шукати. Маґазинер мало не плаче. Боїться, щоб його не оклеветали.

Командант каже:

— А може ніякої сталі й не було? Може воно вам у сні приснилося. Бувають такі сни — привозять сталь, а ви її приймаєте.

Маґазинер каже:

— Просто, повідає, чудо над Вислою. Може й справді мені приснилося. Та ні, каже, як там до чорта приснилося, коли у мене на грудях, посвідка лежить.

Понишпорив він себі по грудях, добув посвідку. Так, справді, нема сумніву. Командант каже:

— Коли так, то підемо по цехах. Може бути вспіли розтягнути.

Ось пішли вони по цехах і, самособою, вся справа вияснилася.

Стали тоді відбирати дорогоцінний метал. Половину відібрали, а другої половини так і не найшли...

Ба й нелегко було найти її. Не бійся, за чотири години вспіли вже з неї ріжні потрібні речи поробити.

Склалося, скажемо, просто, неорґанізовано. Коли не сказати міцніше.

(З російського переклав М. Н.)

— Юрку, Юрку, ти мене напевно не любиш! Ти десь тут мусиш мати ще одну наречену.

— Алеж, Марійко, що тобі приходить до голови!?

— Юрку, ти їси так мало!

—o—

Чоловік: Чого ти поправді гніваєшся?

Жінка: На жаль, я забула, одначе ніколи того не прощу тобі.

—o—

— Жию вже двацять літ з моєю жінкою, а я мав ... лише одну одиноку жур...

— Що ви кажете? Як...

— Що я оженився з нею.

ДРІБНІ ОГОЛОШЕННЯ

ТАРЗАНОВІ ЗВІРЯТА. (64)

Обережно Павлович підплив до „Кінкейда". На переді пароплава він ухопився за линви й на них повис, прислухуючись, чи ніхто не помітив його з човном. На покладі пароплава було тихо, як у вусі. Він поліз вище й тихенько вибрався на бак. Тут знову притаївся й, вдивляючись на поклад пароплава, все прислухувався. Переконавшися, що все тихо, він обережно зліз з баку на поклад.

—o—

Павлович знав, що не вирветься звідси живим, коли його піймають на кораблі, а тому був особливо обережним. Часами йому здавалося, що його вже побачили й тоді він на хвилину завмирав, як убитий на місці. Нарешті він дібрався до дверей одної кабіни. Ключем, що був у нього в кишені, він обережно почав відмикати двері. Боявся, щоб замок не кланцнув, або петлі на дверях не рипнули. Тому був особливо обережий і повільний.

—o—

Нарешті він опинився в кабіні. Замкнув за собою двері. Замкнув щільно ілюмінатор (округле віконце) та засвітив ліхтарку. Потім дістав чорну скриньку з одного таємного місця, де він її раньше заховав. Обережно почав розглядати її механізм, мабуть перевіряючи його здатність. Це була так звана „пекельна машина".

—o—

Вона мала спеціяльну електричну батерійку та спеціяльні годинники, злучені з одного боку з тією батерійкою, а з другого з динамітом, чи якимсь іншим сильно вибуховим матеріялом. На дні скриньки лежав спеціяльний ключ для накручування годинника. Він накрутив ним годинник та поставив маленьку стрілку на певну годину. Стараючись нічого не зрушити, він поклав скриньку на старе місце й почав прислухуватися.

—o—